

เรื่อง พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๒๖ หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

ศาลจังหวัดพญาส่างค่าโต้แย้งของจำเลยทั้งสอง (บริษัท คัม โกลบอล จำกัด ที่ ๖ และบริษัท คีน เทค จำกัด ที่ ๗) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ผบ. ๕๑๕/๒๕๖๑ และคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ผบ. ๙๕๖/๒๕๖๑ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งค่าโต้แย้งของจำเลยทั้งสองและเอกสารประกอบ รวม ๒ คำร้อง สรุปได้ดังนี้

เรื่องพิจารณาที่ ๑๕/๒๕๖๑ โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยที่ ๑ กับพวก รวม ๗ คน โดยอ้างว่าเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล ได้ตกลงทำสัญญาจะซื้อขายกับโจทก์ในกรรมสิทธิ์ห้องชุดเลขที่ ๑๑๐๖ โครงการวอเตอร์ฟรอนท์สวีทแอนด์เรสซิเดนซ์ โดยจำเลยที่ ๑ ตกลงจะโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดให้กับโจทก์ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งโจทก์ชำระเงินตามกำหนดสัญญาบางส่วนแล้ว แต่จำเลยที่ ๑ ไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาได้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเป็นการกระทำโดยจงใจให้โจทก์ในฐานะผู้บริโภคได้รับความเสียหาย และจำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นหรือดำเนินการโดยไม่สุจริต หรือมีพฤติการณ์ฉ้อฉลหลอกลวงผู้บริโภค จำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๕ เป็นกรรมการบริษัท ส่วนจำเลยที่ ๖ และจำเลยที่ ๗ เป็นผู้ถือหุ้น จึงต้องร่วมกันหรือแทนกันรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ ๑ คืนเงินแก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย ชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ อีกทั้งค่าเสียหายเพื่อการลงโทษ

เรื่องพิจารณาที่ ๒๐/๒๕๖๑ โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ ยื่นฟ้องจำเลยที่ ๑ กับพวก รวม ๗ คน โดยอ้างว่าเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล ได้ตกลงทำสัญญาจะซื้อขายกับโจทก์ทั้งสองในกรรมสิทธิ์ห้องชุดเลขที่ ๙๐๑ โครงการวอเตอร์ฟรอนท์สวีทแอนด์เรสซิเดนซ์ โดยจำเลยที่ ๑ ตกลงจะโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดให้กับโจทก์ทั้งสอง ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งโจทก์ทั้งสองชำระเงินตามกำหนดสัญญาบางส่วนแล้ว แต่จำเลยที่ ๑ ไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาได้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเป็นการกระทำโดยจงใจให้โจทก์ทั้งสองในฐานะผู้บริโภคได้รับความเสียหาย และจำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นหรือดำเนินการโดยไม่สุจริต หรือมีพฤติการณ์ฉ้อฉลหลอกลวงผู้บริโภค จำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๕ เป็นกรรมการบริษัท ส่วนจำเลยที่ ๖ และจำเลยที่ ๗ เป็นผู้ถือหุ้น จึงต้องร่วมกันหรือแทนกันรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ ๑ คืนเงินแก่โจทก์ทั้งสองพร้อมดอกเบี้ย ค่าทนายความแทนโจทก์ และค่าเสียหายเพื่อการลงโทษ

ต่อมา จำเลยที่ ๖ และจำเลยที่ ๗ ยื่นคำโต้แย้งในคดีทั้งสองดังกล่าวเพื่อขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๒๖ หรือไม่ เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ ให้ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สิน และมาตรา ๒๖ กำหนดให้รัฐต้องให้ความคุ้มครองสิทธิของปัจเจกบุคคล และการจำกัดอำนาจรัฐภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย การบัญญัติกฎหมายต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ แต่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณา

คดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ บัญญัติให้บุคคลอาจต้องร่วมรับผิดชอบกับบริษัทเนื่องจากตนถือหุ้น
ในบริษัท อันเป็นความรับผิดชอบส่วนลงหุ้นของตนและยังได้กำหนดให้ผู้ถือหุ้นมีหน้าที่พิสูจน์ว่าตนมิได้มีส่วนรู้
เห็นการกระทำของบริษัท ถือเป็นการกระทบสิทธิในการถือครองทรัพย์สินโดยตรง ทั้งตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ยังกำหนดให้ผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดจะรับผิดชอบเพียงเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ
และให้สิทธิผู้ถือหุ้นเพียงการตรวจดูรายงานการประชุมกรรมการและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเท่านั้น
ผู้ถือหุ้นไม่มีสิทธิในการบริหารบริษัทโดยตรงเช่นเดียวกับกรรมการบริษัท และการที่มาตรา ๔๔ บัญญัติ
ให้จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบส่วนลงหุ้นของตน เป็นการใช้อำนาจรัฐตรากฎหมายสร้างภาระให้แก่ประชาชน
เกินสมควรแก่เหตุ โดยรัฐมุ่งเน้นเพียงคุ้มครองผู้บริโภคแต่ไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
แก่ผู้ถือหุ้น อีกทั้งการกำหนดภาระการพิสูจน์ตกแก่จำเลย ทั้งที่จำเลยทั้งสองเป็นเพียงผู้ถือหุ้น
ของบริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๗ ถือหุ้นบริษัทเพียงหนึ่งหุ้น การฟ้องคดีของโจทก์ส่งผลให้เกิด
ภาระหน้าที่แก่จำเลยทั้งสองในการหาทนายความและการต่อสู้คดี จึงขัดกับหลักความได้สัดส่วน
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ อีกด้วย

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับหนังสือส่งคำโต้แย้งทั้งสองนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒
หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่ศาลจังหวัดพญาส่งคำโต้แย้งทั้งสองของจำเลยที่ ๖ และจำเลยที่ ๗
เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี
ผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๒๖
ซึ่งข้อเท็จจริง ตามหนังสือส่งคำโต้แย้งทั้งสองเป็นกรณีที่ศาลจังหวัดพญาจะใช้เฉพาะพระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง บังคับแก้คดี เมื่อจำเลยทั้งสองโต้แย้ง
พร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีความวินิจฉัย
ของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ วรรคสาม และมาตรา ๕๐ จึงมีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัย และคำโต้แย้ง
ทั้งสองมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นประเด็นเดียวกันจึงให้รวมพิจารณาและวินิจฉัยไปในคราวเดียวกัน

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค
พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง
และมาตรา ๒๖ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นบทบัญญัติอยู่ใน
หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สิน
และการสืบมรดก” แต่บทคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามวรรคหนึ่งอาจถูกจำกัดได้ตามวรรคสอง
ที่บัญญัติว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” เห็นได้ว่า
สิทธิในทรัพย์สินของบุคคลย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ บุคคลที่ได้มาซึ่งทรัพย์สินโดยชอบ รวมถึง

การรับมรดก ความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง รวมทั้งสิทธิอื่นใดที่จะพึงมี ย่อมได้รับความคุ้มครอง เพียงแต่สิทธิในทรัพย์สินนี้อาจถูกจำกัดได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น การอายัด การยึด การริบทรัพย์สิน การจำหน่ายทรัพย์สินของบุคคลอื่น อาจกระทำได้หากมีกฎหมายให้อำนาจ เป็นต้น แต่การตรากฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของประชาชนนั้น ย่อมจะต้องอยู่ภายใต้หลักการตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้เช่นกัน

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักการรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้ว่าในการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น ฝ่ายนิติบัญญัติหรือองค์กรที่ใช้อำนาจรัฐจะต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานสำคัญประการหนึ่ง คือ หลักความได้สัดส่วนพอเหมาะพอควรแก่กรณี อันเป็นหลักการสำคัญที่มีขึ้นเพื่อควบคุม ตรวจสอบ หรือจำกัดการใช้อำนาจรัฐ เพื่อมิให้ตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับแก่ประชาชนตามอำเภอใจ โดยในการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนตามหลักการดังกล่าวนี้จะต้องมีความเหมาะสม มีความจำเป็น และได้สัดส่วนหรือมีความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับกับสิทธิหรือเสรีภาพที่ประชาชนจะต้องสูญเสียไปอันเนื่องมาจากกฎหมายนั้น

สำหรับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคซึ่งอยู่ในฐานะเสียเปรียบผู้ประกอบการทั้งในด้านความรู้ อำนาจต่อรอง และความสามารถที่จะต่อสู้คดีในชั้นศาล ซึ่งก่อนที่จะมีกฎหมายฉบับนี้ ต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ออกแบบไว้สำหรับคดีแพ่งสามัญซึ่งคู่ความทั้งสองฝ่ายอยู่ในฐานะเท่าเทียมกันมาใช้บังคับแก่คดีแพ่งระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบการ จึงไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคอย่างยิ่ง รัฐสภาจึงได้กำหนดให้มีกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคที่เป็นข้อพิพาททางแพ่งระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบการไว้เป็นการเฉพาะเพื่อให้เอื้อต่อการใช้สิทธิเรียกร้องของผู้บริโภค ให้ผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ประกอบการได้รับการแก้ไขเยียวยาด้วยความรวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรม อันจะทำให้การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคมีประสิทธิภาพดีขึ้น แต่ในขณะเดียวกันการที่จะบัญญัติกฎเกณฑ์กลไกพิเศษในวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคนั้นก็ได้อำนาจถึงความพร้อมของผู้ประกอบการอยู่ด้วยโดยต้องให้อยู่ในดุลยภาพ คือไม่กระทบสิทธิของผู้ประกอบการเกินขอบเขตจนภาคธุรกิจของประเทศต้องสะดุดหรือไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ โดยเห็นได้จากกรณีการจัดตั้งบริษัทตามกฎหมายซึ่งกระทำโดยง่าย แต่ระบบการควบคุมนิติบุคคลกลับไม่สามารถที่จะควบคุมดูแลนิติบุคคลให้ดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต บริษัทจึงเป็นเพียงหุ่นเชิด เครื่องกำบัง ในการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามสัญญา พระราชบัญญัตินี้จึงได้นำ “หลักการไม่คำนึงถึงความเป็นนิติบุคคลของบริษัท” มาใช้ในการพิจารณาพิพากษา เพื่อไม่ให้แยกความเป็นนิติบุคคลของบริษัทออกจากบุคคลธรรมดา โดยบัญญัติไว้ในความมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไว้ว่า “ในคดีที่ผู้ประกอบการซึ่งถูกฟ้องเป็นนิติบุคคล หากข้อเท็จจริงปรากฏว่านิติบุคคลดังกล่าวถูกจัดตั้งขึ้นหรือดำเนินการโดยไม่สุจริต หรือมีพฤติการณ์ฉ้อฉลหลอกลวงผู้บริโภค หรือมีการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินของนิติบุคคลไปเป็นประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และทรัพย์สินของนิติบุคคลมีไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ตามฟ้อง เมื่อคู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ให้ศาลมีอำนาจเรียกหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้นหรือบุคคลที่มีอำนาจควบคุมการดำเนินงานของนิติบุคคลหรือผู้รับมอบทรัพย์สินจากนิติบุคคลดังกล่าวเข้ามาเป็นจำเลยร่วม และให้มีอำนาจพิพากษาให้บุคคลเช่นว่านั้นร่วมรับผิดชอบในหนี้ที่นิติบุคคลมีต่อผู้บริโภคได้ด้วย เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์

ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำดังกล่าว หรือในกรณีของผู้รับมอบทรัพย์สินนั้นจากนิติบุคคลจะต้องพิสูจน์ได้ว่าตนได้รับทรัพย์สินมาโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน” บทบัญญัตินี้จึงเป็นเพียงบทสันนิษฐานให้ ผู้เป็นหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้นหรือบุคคลที่มีอำนาจดำเนินงานของนิติบุคคลหรือผู้รับมอบทรัพย์สินจากนิติบุคคล ต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้ที่นิติบุคคลมีต่อผู้บริโภคร่วมด้วย เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำของนิติบุคคล บทบัญญัตินี้จึงเป็นข้อสันนิษฐานให้รับผิดชอบในทางแพ่ง มิใช่ความรับผิดทางอาญา และเป็นเพียงข้อสันนิษฐานเบื้องต้นเท่านั้น มิใช่ข้อสันนิษฐานเด็ดขาด ทั้งยังมีเงื่อนไขแห่งข้อสันนิษฐานที่โจทก์จะต้องพิสูจน์ให้ได้เสียก่อนว่านิติบุคคลดังกล่าวถูกจัดตั้งขึ้น หรือดำเนินการโดยไม่สุจริต หรือมีพฤติการณ์ฉ้อฉลหลอกลวงผู้บริโภค หรือมีการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินไปจนไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้แก่ผู้บริโภค จึงเป็นการจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควรที่จะกำหนดให้มีข้อสันนิษฐานนี้ได้

กล่าวได้ว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง เป็นเพียงมาตรการทางกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจเรียกหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้นหรือบุคคลที่มีอำนาจควบคุมการดำเนินงานของนิติบุคคลหรือผู้รับมอบทรัพย์สินจากนิติบุคคลดังกล่าวเข้ามาเป็นจำเลยร่วม และให้ศาลมีอำนาจพิพากษาให้บุคคลเช่นว่านั้นร่วมรับผิดชอบในหนี้ที่นิติบุคคลมีต่อผู้บริโภคได้ด้วย แต่ถ้าผู้นั้นสามารถพิสูจน์ตนเองได้ว่ามิได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำของนิติบุคคลดังกล่าว ก็หลุดพ้นความรับผิดไป ทั้งนี้การใช้อำนาจของศาลในการเรียกบุคคลดังกล่าวเข้ามาเป็นจำเลยร่วม หรือมีอำนาจพิพากษาให้ร่วมรับผิดชอบในหนี้ที่นิติบุคคลมีต่อผู้บริโภคได้ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจำเลยร่วมมีสิทธิในการต่อสู้คดีโดยกระทำต่อศาลซึ่งเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ หากตนไม่สามารถพิสูจน์ต่อศาลได้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด การพิพากษาให้บุคคลดังกล่าวร่วมรับผิดชอบในหนี้ที่นิติบุคคลมีต่อผู้บริโภคก็เป็นไปตามหลักความรับผิดชอบต่อการดำเนินการของนิติบุคคล และยังเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีความเหมาะสมเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาในคดีผู้บริโภคสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ในการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งมีความสามารถในการต่อสู้คดีน้อยกว่าผู้ประกอบการ และเป็นกรณีจำเป็นเนื่องจากศาลจำเป็นต้องนำเครื่องมือดังกล่าวมาใช้ในการพิจารณาพิพากษาเพื่อไม่ให้บุคคลใดอาศัยสถานะความเป็นนิติบุคคลปฏิเสธความรับผิดในหนี้ของนิติบุคคลที่ตนควรต้องร่วมรับผิดชอบด้วย และเพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจอย่างรอบคอบมิให้กระทบสิทธิของบุคคล ประธานศาลฎีกาได้ออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยข้อ ๒๘ กำหนดให้ศาลมีอำนาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีตรวจสอบข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเพื่อประกอบการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ นอกจากนี้บทบัญญัติมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไม่มีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดขอบเขตแห่งสิทธิหรือจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลเพราะการต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้ของนิติบุคคล และต้องมีภาระการพิสูจน์ ไม่เป็นการจำกัดอำนาจหรือกีดกันขัดขวางหรือปฏิเสธอำนาจในการถือครองหุ้นของบุคคล สิทธิในการถือหุ้นของบุคคลมีอยู่อย่างไรก็ยังคงมีอยู่อย่างนั้น ประกอบกับเมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองและคุ้มครองไว้กับประโยชน์ส่วนรวมของสังคมตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ที่ต้องการคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว บทบัญญัติมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง จึงไม่เป็นบทบัญญัติที่กระทบสิทธิในการถือครองทรัพย์สินของบุคคลจนเกินความจำเป็น หรือเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ถูกละเมิดสันนิษฐานจนเกินสมควรแก่เหตุ หากแต่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนพอเหมาะ

พอควรแก่กรณี ทั้งไม่เป็นการขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรม มิได้กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง บทบัญญัตินี้จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง และมาตรา ๒๖ แต่อย่างใด

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๒๖

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายนุรักษ์ มาประณีต นายจรูญ ภักดีธนากุล นายชัช ชลวร นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ นายบุญส่ง กุลบุปผา นายปัญญา อุดชาชน นายวรวิทย์ กังศศิเทียม และนายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๒ ก วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน
นางสาวกนกวรรณ พรประสิทธิ์
นางสาวพรพินี ปลุกเจริญ ผอ.กค. ๔
นายบท นามบุตร ผอ.สค. ๒
นายอดิเทพ อูยยะพัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญฯ

ย่อโดย นางสาวกนกวรรณ พรประสิทธิ์
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ